

Saxifraga 'Jupiter'

Foto: Bart Moerland

Nomenclatuur/etymologie

De cultivar '*Jupiter*' is een geregistreerde cultivarnaam binnen het geslacht *Saxifraga*. De geslachtsnaam *Saxifraga* is afgeleid van de Latijnse woorden *saxum* (rots) en *frangere* (breken), wat letterlijk 'steenbreker' betekent. Deze naam verwijst naar de natuurlijke habitat van veel soorten die groeien in spleten van rotsen en stenen. De cultivarnaam '*Jupiter*' is vernoemd naar de Romeinse oppergod, waarschijnlijk gekozen vanwege de opvallende bloei of kleur. *Saxifraga 'Jupiter'* behoort tot de Kabschia-groep, een groep van rotsplanten die bekend staat om hun strakke kussenvorm en vroege, grote bloemen. De volledige naam wordt soms vermeld als *Saxifraga* (Holenka's Miracle Group) '*Jupiter*'.

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com

Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com

Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Taxonomie

Saxifraga 'Jupiter' is een cultivar, wat betekent dat het een gekweekte variëteit is en geen botanische soort. Het is een hybride, vaak geclassificeerd als behorend tot de *Saxifraga* sectie *Porphyron* (Kabschia-groep). De taxonomische indeling tot op genusniveau is:

- Rijk: *Plantae*
- Orde: *Saxifragales*
- Familie: *Saxifragaceae*
- Geslacht: *Saxifraga*
- Cultivar: '*Jupiter*'

Synoniemen

Er zijn geen formele botanische synoniemen voor de cultivarnaam *Saxifraga 'Jupiter'*. De plant wordt soms verhandeld als onderdeel van een groep: *Saxifraga x megaseiflora 'Jupiter'*, wat suggereert dat *S. 'Jupiter'* afstamt van een kruising tussen de soorten die leiden tot de hybride *S. x megaseiflora*.

Variëteiten en cultivars

Saxifraga 'Jupiter' is zelf een cultivar. Het geslacht *Saxifraga* is echter zeer rijk aan cultivars, vooral in de Kabschia-groep waartoe '*Jupiter*' behoort. Veel van deze cultivars zijn geliefd bij alpiene tuiniers vanwege hun kussenvormige groei en vroege bloei. Voorbeelden van gerelateerde of populaire cultivars zijn:

- *S. 'Allendale Ambience'*
- *S. 'Allendale Baron'*
- *S. 'Beatrix Stanley'*
- *S. 'Cranbourne'*
- *S. 'Frühlingszauber'*
- *S. 'Jenkinsiae'*
- *S. 'Lismore'*
- *S. 'Peter Pan'*
- *S. 'Polaris'*
- *S. 'Schneeteppich'*
- *S. 'Winifred'*

Familie

De cultivar behoort tot de familie *Saxifragaceae* (Steenbreekfamilie).

Hoogte

De plant is een compacte, laagblijvende rotsplant. Het rozet van het blad bereikt slechts ongeveer 3 tot 5 centimeter hoogte. De bloemstelen zijn kort en steken iets boven het kussen uit, waardoor de totale hoogte tijdens de bloei circa 5 tot 10 centimeter bedraagt.

Bloemkleur

De bloemkleur van *Saxifraga 'Jupiter'* is opvallend. De bloemen hebben een heldere kleur die wordt omschreven als lichtroze, zalmroze, of bleek geel-oranje. Ze verschijnen op korte stelen in kleine clusters.

Bladkleur

Het blad is klein, dik, en groeit in dichte rozetten die een vast kussen vormen. De kleur van het blad is donker grijs-groen. Typisch voor de Kabschia-groep is dat de bladranden vaak fijn zijn ingelegd met afgescheiden kalkzoutkristallen, wat een 'kalkkorst' of 'zilver'-effect geeft.

Bloeiperiode

De bloeiperiode van deze vroege kussenvormende rotsplant ligt in het vroege tot middenvoorjaar, meestal van maart tot april. Soms begint de bloei al zeer vroeg bij milde temperaturen.

Standplaats

Saxifraga 'Jupiter' gedijt het beste op een standplaats met lichte schaduw tot halfschaduw. De plant verdraagt een zonnige standplaats mits de grond voldoende koel blijft en de middagzon wordt vermeden. Een essentieel vereiste is een extreem goed doorlatende, steenachtige en kalkrijke bodem, typisch voor alpiene rotsplanten. Ze heeft een hekel aan wintervocht dat zich ophoopt in het kussen.

Herkomst

Als cultivar is *Saxifraga 'Jupiter'* ontstaan door menselijke selectie en kruising (hybridisatie) in kwekerijen. De ouderlijke soorten van de Kabschia-groep komen van nature voor in de rotsachtige, bergachtige streken van Europa en Azië, zoals de Alpen en Pyreneeën.

Soort gewas

Het is een laagblijvende, kussenvormende, groenblijvende vaste plant (*evergreen perennial*), specifiek een rotsplant (*alpine plant*). Ze vormt een dicht tapijt van bladrozetten.

Vermeerderingswijze

De meest gebruikelijke methode om *Saxifraga 'Jupiter'* te vermeerderen is door het nemen van kleine, niet-bloeiende rozetten als stekken in de late lente of vroege zomer. Ook kan de plant worden vermeerderd door het scheuren van grotere kussens na de bloei. Vermeerdering uit zaad is niet aan te bevelen, omdat het de unieke eigenschappen van de cultivar niet behoudt.

Klimaatzone

De plant is zeer winterhard, wat kenmerkend is voor alpiene soorten. Ze is geschikt voor USDA hardheidszones 4 tot 7, en verdraagt temperaturen tot minimaal -25 °C.

Insecten

Vanwege de vroege bloei is *Saxifraga 'Jupiter'* een potentiële vroege voedselbron voor ontwakende of vroege vliegende insecten, zoals bijen en hommels, die op zoek zijn naar nectar en stuifmeel in het vroege voorjaar.

Bronvermelding

<https://www.shootgardening.com/plants/saxifraga-holenkas-miracle-group-jupiter-x-megaseiflora>

<https://www.alpigena.com/2-porophyllums-kabschia-s-cultivars-catalog/saxifraga-porophyllum-j/>

<http://archive.alpinegardensociety.net/plants/plant-portraits/Saxifraga+Kabschia+Engleria+cultivars/62/>

<https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:30002955-2>

<https://www.tuinplant.nl/vaste-planten/steenbreek-saxifraga>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Saxifraga</i> (steenbreker), 'Jupiter' (vrij gekozen cultivarnaam, vernoemd naar de Romeinse oppergod).
Taxonomie	Rijk: <i>Plantae</i> , Orde: <i>Saxifragales</i> , Familie: <i>Saxifragaceae</i> , Geslacht: <i>Saxifraga</i> , Cultivar: 'Jupiter'
Synoniemen	Geen formele botanische synoniemen. Soms <i>Saxifraga x megaseiflora</i> 'Jupiter'.
Variëteiten en cultivars	Zelf een cultivar; andere populaire Kabschia-cultivars: 'Allendale Ambience', 'Beatrix Stanley', 'Frühlingszauber', 'Schneeteppich', etc.
Familie	<i>Saxifragaceae</i> (Steenbreekfamilie)
Hoogte	5 tot 10 centimeter (inclusief bloemstelen).
Bloemkleur	Lichtroze, zalmroze, of bleek geel-oranje.
Bladkleur	Donker grijs-groen, kalkkorst op de bladranden (zilvereffect).
Bloeiperiode	Maart tot april (vroeg tot middenvoorjaar).
Standplaats	Lichte schaduw/halfschaduw; extreem goed doorlatende, steenachtige en kalkrijke grond.
Herkomst	Gekweekte hybride (cultivar); afkomstig van <i>Saxifraga</i> soorten uit Europese/Aziatische berggebieden.
Soort gewas	Laagblijvende, kussenvormende, groenblijvende vaste plant/rotsplant.
Vermeerderingswijze	Stekken van niet-bloeiende rozetten; scheuren van kussens.
Klimaatzone	USDA zone 4 tot 7.
Insecten	Vroege nectar- en stuifmeelbron voor vroege vliegende insecten (bijen, hommels).

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com

Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com

Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>